

TILAK MAHARASHTRA VIDYAPEETH, PUNE

BACHELOR OF COMMERCE (B.COM)

EXAMINATION: MAY- 2025

THIRD SEMESTER

Subject: Environmental Studies (BCOM23-306)

Date: 20/05/2025	Total marks: 60	Time: 2.00 pm to 4.30 pm
------------------	-----------------	--------------------------

Instructions: 1) Attempt all Questions
2) Figures to the right indicate full marks

Q. 1) Answer the multiple Choice questions. (Any 10) (10)

1. 'WHO' stands for -----
a) World Hygiene Organization b) World Harmony Organization
c) World Health Organization d) World Heritage Organization
2. The changing pattern of environmental health hazards and associated health risks-moving from "traditional" to "modern" with time and economic development-is known as the "-----"
a) "risk transition" b) "rare transition"
c) "relative transition" d) None
3. Population study as a discipline is known as -----
a) Psychography b) Demography.
c) Geography d) Biography
4. -----increases acidity in the soil, threatens human and aquatic life and destroys forests and crops reducing agricultural productivity.
a) Acid rain b) Bio-fuel
c) Solar energy d) None
5. Deforestation means -----
a) Planting trees b) Crop cultivation
c) Cutting trees d) Watering the plants
6. Plants absorb -----from the atmosphere.
a) Oxygen b) Hydrogen
c) Sulphur dioxide d) Carbon dioxide
7. 'WWF' stands for -----
a) World Water Fund b) World Welfare Fund
c) World Wildlife Fund d) None
8. -----of a particular animal or plant species occurs when there are no more individuals of that species alive anywhere in the world - the species has died out.
a) Evolution b) Emigration
c) Extinction d) Immigration

9. There are three levels of Biodiversity namely, -----, Species and Ecosystem.
 - a) Genetic
 - b) General
 - c) Specific
 - d) System
10. The number of 'Hot Spots' identified in the world are -----
 - a) 50
 - b) 10
 - c) 25
 - d) 75
11. Agricultural pollution is caused due to heavy use of -----
 - a) Chemical Fertilizers
 - b) Water
 - c) Organic materials
 - d) None
12. The main driving force of ecological system is-----
 - a) Wind Energy
 - b) Solar Energy
 - c) Ocean Energy
 - d) Geothermal Energy
13. A marine ecosystem where freshwater enters the ocean is called an-----
 - a) Estuary
 - b) Ponds
 - c) Lake
 - d) None

Q. 2) Write Short Note (Any 3) (15)

1. Causes of air Pollution
2. Natural disasters and its adverse effects
3. Adverse effects of air pollution
4. Threats to Biodiversity
5. Measures to control vehicular pollution

Q. 3) Answer the following question in 150 words. (any 2) (20)

1. What are the Causes and Consequences of deforestation?
2. Describe the different causes of soil pollution and explain various measures to be taken to avoid pollution.
3. Write causes of Global Warming. Write how to avoid the effect of it .
4. Write down the Status of Nature Reserves in India.

Q. 4) Answer the following question in 300 words. (any one) (15)

1. What is air pollution? Explain various measures to be taken to avoid air pollution
2. Describe the different causes of noise pollution and explain various measures to be taken to avoid noise pollution
3. Describe the problems of Water Management.

मराठी रूपांतर

सूचना : १) सर्व प्रश्न अनिवार्य

२) उजवीकडील अंक पूर्ण गुण दर्शवितात.

प्र. १ खालील प्रश्नांचे योग्य पर्याय निवडा. (कोणतेही १०)

(१०)

१. 'WHO' चे पूर्ण रूप आहे -----
अ) वर्ल्ड हायजिन ऑर्गनायझेशन ब) वर्ल्ड हार्मनी ऑर्गनायझेशन
क) वर्ल्ड हेल्थ ऑर्गनायझेशन ड) वर्ल्ड हेरिटेज ऑर्गनायझेशन
२. पर्यावरण आरोग्य धोक्यांच्या बदलत्या स्वरूपाला, जे पारंपारिक ते आधुनिक होत जाते, "-----" म्हणतात.
अ) "रिस्क ट्रान्सिशन" ब) "रेअर ट्रान्सिशन"
क) "रिलेटिव्ह ट्रान्सिशन" ड) वरीलपैकी काहीही नाही
३. लोकसंख्येच्या अभ्यासाला ----- असे म्हणतात.
अ) सायकोग्राफी ब) डेमोग्राफी
क) जिओग्राफी ड) बायोग्राफी
४. ----- मृदेची आम्लता वाढवते, मानव व जलीय जीवांना धोका निर्माण करते आणि शेती उत्पादन घटवून जंगल व पिके नष्ट करते.
अ) अॅसिड रेन (अम्लीय पाऊस) ब) बायो-इंधन
क) सौर ऊर्जा ड) वरीलपैकी काहीही नाही
५. जंगलतोड म्हणजे -----
अ) झाडे लावणे ब) पिकांची लागवड
क) झाडे तोडणे ड) झाडांना पाणी घालणे
६. वनस्पती वातावरणातून ----- शोषून घेतात.
अ) ऑक्सिजन ब) हायड्रोजन
क) सल्फर डायऑक्साइड ड) कार्बन डायऑक्साइड
७. 'WWF' चे पूर्ण रूप आहे -----
अ) वर्ल्ड वॉटर फंड ब) वर्ल्ड के फेअर फंड
क) वर्ल्ड वाइल्डलाईफ फंड ड) वरीलपैकी काहीही नाही
८. जेव्हा एखाद्या प्राणी किंवा वनस्पती जातीतील एकही जीव जिवंत राहत नाही, तेव्हा त्यास ----- म्हणतात.
अ) उत्क्रांती (Evolution) ब) स्थलांतर (Emigration)
क) विलुप्तता (Extinction) ड) स्थलांतर (Immigration)
९. जैवविविधतेची तीन पातळी आहेत: -----, प्रजाती (Species) आणि परिसंस्था (Ecosystem).
अ) जनुकीय (Genetic) ब) जनरल
क) स्पेसिफिक ड) सिस्टम

- प्र. २) टीपा लिहा. (कोणतेही ३) (१५)
१. मृदा प्रदूषणाची कारणे
 २. नैसर्गिक आपत्ती आणि त्याचे दुष्परिणाम
 ३. हवा प्रदूषणाचे दुष्परिणाम
 ४. जैवविविधतेवरील धोके
 ५. वाहन प्रदूषण नियंत्रणासाठी उपाय
- प्र. ३) खालीलपैकी कोणत्याही दोन प्रश्नाचे उत्तर १५० शब्दांत लिहा. (२०)
१. जंगलतोडीची कारणे आणि परिणाम
 २. मृदा प्रदूषणाची कारणे आणि उपाययोजना
 ३. ग्लोबल वॉर्मिंगची कारणे आणि उपाययोजना
 ४. भारतातील निसर्ग संवर्धन क्षेत्रांची स्थिती
- प्र. ४) खालीलपैकी कोणत्याही एका प्रश्नाचे उत्तरे ३०० शब्दांत लिहा. (१५)
१. हवा प्रदूषण म्हणजे काय? तसेच हवा प्रदूषण टाळण्यासाठी उपाययोजना स्पष्ट करा.
 २. ध्वनी प्रदूषणाची विविध कारणे व ते टाळण्यासाठी उपाययोजना
 ३. पाणी व्यवस्थापनाच्या समस्या